

13

- **Estatut dels fidels laics amb missió pastoral en una parròquia**
- **Espiritualitat del fidel laic amb missió pastoral en una parròquia**
- **Les celebracions dominicals en absència de prevere**

Col·lecció Tau - Documents, n. 13

Edita: Arquebisbat de Tarragona

Pla de Palau, 2

43003 Tarragona

Dipòsit legal: T-1693-06

Imprès a Indústries Gràfiques Gabriel Gibert, SA.

© de l'edició i del text: Arquebisbat de Tarragona

Presentació

Amb voluntat d'avançar encara més en la preparació de persones que puguin assumir responsabilitats pastorals, i des de l'opció per a una participació corresponsable de tots els fidels en l'abundant tasca pastoral a ciutats, barriades i pobles, es presenten en aquest opuscle tres documents:

1. Els estatuts de fidels laics amb missió pastoral.
2. Reflexions i pautes per ajudar-los a viure la seva missió a la parròquia amb una autèntica espiritualitat (Secretariat diocesà de laics amb missió pastoral).
3. Les celebracions dominicals en absència de prevere (Directori de la Congregació per al Culte Diví, 21 de març de 1988).

Són molts els fidels que, gràcies a Déu, col·laboren i es comprometen en la pastoral, responent a la crida i la confiança del rector corresponent, i alguns fins i tot nomenats per mi mateix. Entre ells hi ha els laics amb missió pastoral en una parròquia. Aquests documents que ara presento han de servir per a ajudar a viure una

autèntica espiritualitat, aclarir més el seu paper en la pastoral diocesana i promoure que el grup de laics amb missió pastoral creixi, així com conèixer documents emanats de la Santa Seu que fan referència a aquesta important qüestió.

L'opció d'una pastoral corresponsable ja la van iniciar els meus antecessors. Tenim clar que tots som Església i que és entre tots els qui la formem que l'hem de tirar endavant amb la gràcia de Déu.

El Codi de dret canònic preveu que el bisbe diocesà pot confiar «una participació en l'exercici de la cura pastoral de la parròquia» a algun fidel, religiós o laic, que col·labori amb un prevere que, «dotat de les potestats i les facultats de rector, dirigeixi l'activitat pastoral» (c. 517 § 2). Es tracta, doncs, d'un creient adult que rep una missió particular i especial de participació en el ministeri propi dels pastors.

El laic amb missió pastoral en una parròquia (home, dona, seglar, religiós o religiosa), ha acollit una crida a vitalitzar la comunitat cristiana i s'im-

plica d'una manera corresponsable en la tasca pastoral d'aquell que la presideix en nom del bisbe, el rector.

Aquests haurien de ser alguns dels trets característics de les persones que exerceixen aquest servei:

- Cultivar l'espiritualitat amb accent diocesà i carisma per a la missió;
- Saber portar una acció dinamitzadora de la tasca parroquial, implicant altres fidels en la seva participació i vitalitzant així l'experiència comunitària;
- Tenir capacitat de prestar atenció, estimació i voluntat d'acompa-

nyament en el procés personal, especialment, d'aquells que tenen responsabilitats parroquials.

Espero que aquestes reflexions —tant les relatives a l'espiritualitat com els estatuts—, que són punt de partença i per tant demanen de tots nosaltres un estudi i una reflexió, puguin engrescar molts fidels de la nostra arxidiòcesi a servir l'Església amb una major responsabilitat. No li mancarà l'ajuda del Secretariat de laics amb missió pastoral ni la meua en tot allò que sigui necessari, i sobretot la gràcia del Senyor.

† Jaume Pujol Balcells

Arquebisbe metropolità de Tarragona i primat

Tarragona, 19 de juny de 2007

Estatut dels fidels laics amb missió pastoral en una parròquia

Document aprovat pel Consell Episcopal el 27 de març de 2007

Entre els serveis que es poden confiar als laics destaca particularment el de participació en la missió pastoral en una parròquia. El Codi de dret canònic preveu que el bisbe diocesà pot confiar «una participació en l'exercici de la cura pastoral de la parròquia» a algun fidel, religiós o laic que col·labori amb un prevere que, «dotat de les potestats i les facultats de rector, dirigeixi l'activitat pastoral» (c. 517 § 2).

Aquesta participació en l'exercici de la cura pastoral d'una parròquia per part d'una persona no investida de caràcter presbiteral, comporta un conjunt de responsabilitats i funcions previstes pel dret. Però aquesta participació és complementària del ministeri del prevere, ja que es tracta de la missió pastoral en una comunitat parroquial que té el seu centre i la seva màxima expressió en la celebració de l'eucaristia.

En el discerniment d'aquests fidels es valorarà la seva sensibilitat envers la globalitat de la vida i activitats parroquials, manifestada en el carisma de la dedicació a les persones, element bàsic per a la construcció del sentit comunitari.

A la persona a qui s'encomana aquest ministeri, no se li assignen necessàriament totes les funcions que podria exercir. Se li poden confiar alguna o algunes responsabilitats segons les necessitats reals de la parròquia en concret i les disponibilitats tant del rector com del fidel que les hagi d'assumir, havent fet, si cal, un procés d'integració en aquella o aquelles tasques concretes, amb una visió de conjunt de tota la vida parroquial.

El nomenament del fidel amb missió pastoral a una parròquia es farà per a un termini de quatre anys.

Les responsabilitats que corresponen a aquests serveis poden ser les següents:

a) Ministeri de la Paraula

1. Llegir als fidels la Sagrada Escriptura i instruir el poble cristià en el missatge de la Paraula escoltada de manera que sigui profitosa per a la vida. Si es tracta de l'homilia, aquesta queda reservada al sacerdot i al diaca. «És desitjable que el rector doni al moderador de l'assemblea una homilia que hagi

preparat prèviament per tal que la llegeixi» («Les celebracions dominicals en absència de prevere». Directori de la Congregació per al Culte Diví, n. 43).

2. Organitzar l'acció catequètica a tots els nivells (adults, joves i infants) i vetllar per la formació dels catequistes.
3. Acollir i preparar els qui han de rebre algun sagrament o el demanen per als seus fills.

b) Ministeri litúrgic

1. Convocar i moderar la comunitat per a les pregàries litúrgiques, en particular la celebració dominical en absència de prevere quan no sigui possible la celebració de l'eucaristia. Aquestes celebracions s'han de fer sempre d'acord amb el Directori de la Congregació per al Culte Diví «Les celebracions dominicals en absència de prevere» i el document del Consell Episcopal de l'Arquebisbat «Les celebracions dominicals en els pobles petits» (Col. Tau, n. 12), que aplica aquell Directori a la nostra arxidiòcesi.
2. Distribuir la sagrada comunió com a ministre extraordinari (c. 230 § 3 i c. 910 § 2), i portar-la als malalts i impeditos.
3. Administrar els sacramentals, segons el que determinen els llibres litúrgics (c. 1168).

c) Ministeri pastoral

1. Animar l'acció pastoral de la parròquia amb la participació responsable i activa dels altres laics.
2. Promoure i sostenir les activitats apostòliques laicals, segons les possibilitats de la comunitat i d'acord amb les orientacions diocesanes.
3. Vetllar per l'atenció cristiana als malalts.
4. Infondre a la parròquia una dinàmica missionera i evangelitzadora envers els indiferents i allunyats.
5. Dedicar atenció preferent als pobres, als afligits i als qui sofreixen dificultats especials.
6. Participar en les reunions del consell pastoral parroquial com a membre nat, i fins presidir-lo en absència del rector i amb la seva conformitat. En darrer cas, els acords no seran vigents sense la prèvia i expressa aprovació del rector. I el mateix serà d'aplicació pel que fa al consell per als assumptes econòmics previst en el Codi (c. 537).
7. A títol «d'encarregat del despatx parroquial» podrà fer còpies autèntiques de les partides sacramentals, i, amb aquesta finalitat, usar el segell parroquial. També podrà iniciar l'expedient matrimonial en l'apartat de recollida de dades, i fins i tot rebent la declaració dels

contraents i dels testimonis amb llurs signatures, deixant al rector la celebració de la litúrgia matrimonial, tal com li correspon.

8. Per actuar amb validesa, en rebre el nomenament registrarà la seva

signatura a la Secretaria General i Cancelleria de l'Arquebisbat.

Qualsevol altra qüestió no prevista en aquest Estatut caldrà presentar-la al Sr. Arquebisbe a fi que decideixi el que cregui convenient.

Espiritualitat del fidel laic amb missió pastoral en una parròquia

Document elaborat pel Secretariat Diocesà de Laics amb Missió Pastoral

27 de maig de 2007, solemnitat de Pentecosta

Fidel laic

El fidel laic amb missió pastoral (home, dona, membre d'un institut seglar o religiós) ha de viure la laïcitat pròpia de tota l'Església, la qual caracteritza especialment el fidel laic. Aquesta laïcitat li ve marcada, d'una manera forta, per la voluntat de compartir les situacions d'aquells amb qui conviu: estar en el món sense ser del món, per esdevenir un dels seus: fer camí amb els altres germans i germanes.

El fidel laic amb missió pastoral fa l'experiència de sentir-se estimat per Déu, i això el porta a una resposta d'amor; a una relació d'enamorament del Crist, al qual vol seguir, i a una actitud d'expansió d'aquest amor vivencial en les seves relacions humanes.

L'amor en el creient suposa una fe teològica forta en el Déu de Jesucrist, el Déu que el Crist ens ha revelat, el Pare que ens estima, el Crist que ens salva i l'Esperit Sant que ens guia i que habita en el seu interior. Aquesta revelació el condueix al si de la comunitat eclesial, que des del

seu trampolí, el catapulta al servei de la humanitat.

Des de la disponibilitat i obertura a allò que Déu suscita en el seu interior, la recerca de formació li sorgirà amb tota espontaneïtat, segons la capacitat de cadascú: rebre per donar.

Haurà de tenir una consciència de carisma per a la missió, el sentit de vocació i crida. Tothom té la seva missió; ens cal descobrir-la. Som iguals, amb una tret identitari fonamental fruit del baptisme i de la confirmació, però no idèntics, perquè tenim carismes, vocacions i ministeris diferents, i tenir clar el lloc de cadascú serà en bé de tots.

El fidel laic amb missió pastoral sovint ha de dirigir. Cal sempre estar alerta perquè aquesta direcció sigui portada a terme amb una actitud de servei humil. Dirigir per servir i servir per amor. «Si us estimeu, poseu-vos al servei els uns dels altres» (Ga 5,13). I encara ens cal tenir molt present que caminar al costat dels altres sempre demana revisió.

El fidel laic amb missió pastoral engreixa el motor de la vida de l'Esperit amb la pregària. La seva pregària ha de tenir la dimensió eclesial. Preguar amb, en i per l'Església. Des d'aquesta pregària podrà fer camí en la pluralitat que li és pròpia, perquè la pregària el portarà a estimar l'Església en totes les variades manifestacions que té.

Enmig de la diversitat de grups i d'experiències comunitàries, en la unitat de l'Esperit que les anima des de l'interior de cada fidel, tots esdevinem l'Església del Crist, reflex de la Trinitat. La pluralitat eclesial és signe d'identitat cristiana si la presideix l'amor que esdevé respecte i pregària. La realitat d'Església en què hom viu es dilata «d'Orient a Occident», com ho tenia ben present sant Fructuós.

És en aquesta Església de Crist que sobrepassa temps, espais i coneixences, que el fidel laic amb missió pastoral aporta, al servei dels germans, la seva experiència de fe i comparteix el procés de creient, no des del poder, sinó des de l'assentiment a la crida que li fa el Crist, que es compadeix de les ovelles sense pastor: «Doneu-los menjar vosaltres mateixos» (Mc 6,37).

El creient que s'ha sentit interpel·lat personalment pel Crist no pot desentendre's del seu germà com Caín: «Que potser sóc el guardià del meu germà?» (Gn 4,9). Tot cristià té en la seva vida cristiana una dimensió horitzontal de la qual no pot dimitir.

El laic amb missió pastoral és un fidel qualificat que s'ha sentit cridat pel Senyor i ha rebut la confiança i l'encàrrec de coparticipar en la missió del prevere en totes aquelles tasques pastorals que no són exclusives del ministre ordenat.

Entén la comunitat cristiana com una família que s'organitza corresponsablement, fent interactuar tots els membres, valorant totes les activitats i serveis, però principalment integrant totes les presències i les voluntats de vinculació en la comunió. Ja que l'Església actua en tots, buscarà la senzillesa en el tracte, la humanitat en l'estil i l'espiritualitat en el servei que presta per amor i no per activisme.

Missió

El fidel laic amb missió pastoral haurà de prendre consciència que és enviat. Es tracta d'una vida cristiana viscuda amb una responsabilitat afegida al testimoniatge: ésser reconegut com a presència d'Església.

Ha assumit la missió de participació en la vida i dinàmica de la comunitat cristiana a la qual pertany. Després d'haver-se-li ofert, o bé d'haver-se-li fet la proposta d'un servei temporal qualificat, ho ha acceptat i n'ha rebut l'encàrrec del bisbe.

Des d'aquest moment, la tasca, que pot ser la mateixa que feia abans, passa de voluntariat a missió. És reconegut i enviat per aquell que té

la plenitud del sagrament de l'orde, el successor dels Apòstols.

Això no l'ha d'espantar. Certament, és una responsabilitat afegida, però qui ja exercia el voluntariat d'una manera responsable, des de la seva espiritualitat, ha de canalitzar la nova situació com un do de Déu, una oportunitat de donar fruit: «el cent, el seixanta, el trenta per u» (cf. Mt 13,8), un temps favorable per desenvolupar els talents que el Senyor li ha confiat (cf. Mt 25,14-30).

La presència del fidel laic amb missió pastoral en la vida i organització de la comunitat s'ha de notar en l'atenció als fidels i en la col·laboració amb un rector que no està sol a l'hora de regir la parròquia. Aquesta nova manera de treballar portarà una imatge de parròquia marcadament responsable.

La missió sempre conté en el seu si els dons de l'Esperit necessaris per a ser portada a terme. Les dificultats poden acovardir. Els dons són interiors i anteriors, i només l'espiritualitat, a mesura que el laic amb missió pastoral s'endinsa en el recer de l'Esperit, els fa endevinar i esdevenen fructífers en la situació en què s'han de viure.

L'espiritualitat de la missió ha de portar a desenvolupar la característica de l'abandó en mans del Pare; és ell qui crida i qui té a les seves mans el projecte de l'obra i el procés de l'enviat.

Els projectes del fidel laic amb missió pastoral sempre seran els d'un

servent sense cap mèrit, que no sap ben bé on va ni quin camí hi porta. Sempre ha d'estar disposat a canviar, a esperar, a observar els signes dels temps i a ser-hi fidel. L'obra no pot ser mai seva; és un servent inútil, una eina intel·ligent a les mans de Déu.

Ha de treballar amb amor i aportar totes les seves capacitats a allò que bonament entén, sabent però quin és el seu paper. No treballa per a ell mateix: és un enviat.

La missió és el centre de la tasca pastoral que aquest laic ha assumit. De cap manera no pot fer la seva obra, el seu projecte. No pot usar res com si en fos amo. L'actitud servicial serà bàsica. Tot per amor a Déu i als germans (cf. Mt 20,25-28).

El goig que ha d'omplir el fidel laic amb missió pastoral ha de ser el fet que Déu, gratuïtament, s'hagi fixat en ell. Tot desig que l'home experimenta té el seu fonament en la vocació d'infinitud que com a fill de Déu anhela. En aquesta recerca, sovint l'home vol apagar la set amb favors i honors humans, refrescos inútils que acaben intoxicant la seva salut espiritual. El creient sap que en el seu ésser hi ha dons divins que només es poden alimentar en la font espiritual. La recerca de Déu en allò que hom fa i és, fiar-se d'ell, beure cada dia d'aquesta font i agrair a Déu el seu favor; aquesta és l'aigua que pot apagar la veritable set humana.

Perquè la set de l'home és interior no pot ser potable cap aigua aliena a

ell, que sempre acabarà portant-lo al cercle viciós d'una dependència sense fi (cf. Jn 4,13-14).

La vida a recer de l'Esperit, en els seus cicles, té punts forts, moments espirituals inesperats, d'una plenitud desbordant que cap altra experiència humana no pot oferir. En el món interior sempre hi ha terra per descobrir, aventures per viure, experiència i novetat que el caracteritzen. I l'home hi descobreix noves dimensions. El Senyor mateix se n'ocupa. No cal anar enlloc, sense necessitar res ni dependre de ningú; tot li ve donat, tot és gràcia, conseqüència d'una relació: el tracte de llibertat i amor en Déu.

La missió té una dimensió expansiva de presència més enllà de l'ambient, vida i activitats de la parròquia. Lluny de viure compartimentat, el laic amb missió pastoral se sent evangelitzador en qualsevol ambient. Tant si és reconegut com no, les actituds creients formen part de la seva identitat, i el testimoniatge d'una riquesa humana abeurada en l'evangeli serà posada de manifest.

Pastoral

I què fa un fidel laic amb missió pastoral? El que fa és relatiu; el que importa és el que viu, allò que és. I això el portarà a tenir cura de les activitats pastorals que té encomanades.

El creient cristià, com el jove de l'evangeli que, impressionat pel Mestre, vol millorar i demana què ha

de fer, és encoratjat pel mateix Jesús a superar l'àmbit religiós en què vivia pel fet de ser veritable seguidor seu: «Si vols ser perfecte [...] vine i segueix-me» (cf. Mt 19,16-21).

Ser deixeble del Crist, orientar la pròpia brúixola al seu nord, a l'estil de Maria, que guardava en el seu cor interrogants, experiències, paraules... i les meditava. Aquest és l'estil de seguiment que ha de captivar amorosament el laic amb missió pastoral: la intimitat amb el Senyor; escoltar la Paraula de Déu i fer-la vida rumiada i adaptada a l'ambient que li toca de viure.

El marc de fidel laic amb missió pastoral és ampli: testimoni amb encàrrec.

Testimoni, que ja ho era abans de ser-li confiada la missió. *Encàrrec*, que no vol dir necessàriament més feina o canvi de servei, sinó una nova manera de viure'l, de pregar, d'entendre i d'implicar-se en la tasca pastoral que ha de portar a terme, treballant de manera corresponsable amb el prevere, i posant en joc totes les seves capacitats.

La missió pastoral fa el laic diferent? Certament. La identitat queda marcada. Tota experiència humana marca. I aquí hi ha, a més, una experiència espiritual. No es tracta d'una simple activitat. No és només una organització social. No es dedica a una tasca o a un sector merament humà (cf. Mc 14,3-7).

S'especialitza en l'acompanyament de l'àmbit transcendent de la persona al llarg del seu cicle vital. El sentit de transcendència, lluny de ser sectorial, comprèn qualsevulla experiència i trets personals. És Déu qui salva. El fidel laic amb missió pastoral procura viure com a salvat i ser conseqüent amb la dignitat de fill de Déu, ja que tota persona humana és creada per ell i cridada a la dignitat de filla de Déu.

Conseqüent amb això, ha d'anunciar la salvació amb la seva manera de relacionar-se, de fer i ser. L'anunci explícit i la vivència de la salvació han de ser conseqüència i fruit de participar, compartir i celebrar la seva fe, els sacraments i, sobretot, l'eucaristia en la comunitat cristiana a la qual serveix.

El fidel laic amb missió pastoral ha d'alimentar la seva vida espiritual en la pregària amb la paraula de Déu proclamada, meditada i interioritzada, i amb la celebració dels sacraments, en primer lloc de l'eucaristia i del sagrament de la reconciliació. La seva manera de participar i d'invitar a aquestes celebracions han de ser un exemple per a tots els altres membres de la comunitat parroquial.

El fidel laic amb missió pastoral ha de formar-se de manera continuada. Ha de tenir una formació de la seva fe que el faci capaç de donar raó del seu

ser i del seu fer cristià en la societat d'aquest temps, tan marcada pel pluralisme i per la secularització.

No es mou per ideologies, ni per pautes socials o per sentiments personals, per molt nobles o humans que siguin tots ells, provocats des de l'exterior. El fidel laic amb missió pastoral s'ha de moure des de l'interior, al ritme de l'Esperit del Crist, que comprèn tota dimensió humana i se sap projectar cap a les realitats que li toca viure.

Ha d'actuar mogut per l'amor, la misericòrdia i la sol·licitud del Bon Pastor, que ens convida a participar en la seva tasca. No està davant d'una simple experiència humana. És imprescindible que la disponibilitat vagi acompanyada de la senzillesa que proporciona saber que tot és do i de la pau de deixar-se conduir pel Senyor (cf. 1Pe 5,5-7).

Sentir-se estimat per Déu, conèixer-lo a través de Jesús, fer-se'n deixeble; fer camí darrere seu i al costat dels germans... Una tasca de presència d'Església que creu, viu i celebra la bona nova que el Crist ens ha portat el farà ser sal i llum, llavor del Regne en la realitat que li toca viure.

Que l'Esperit Sant ens ajudi i il·lumini amb la seva gràcia i els seus dons.

Les celebracions dominicals en absència de prevere*

*Directori preparat per la Congregació per la Culte Diví
i aprovat i confirmat pel sant pare Joan Pau II el dia 21 de març de 1988*

* En aplicació, a la nostra arxidiòcesi, d'aquest directori, amb data de 25 de gener de 2000 el Consell Episcopal va aprovar el document «Les celebracions dominicals en pobles petits», i en va fer una revisió el 31 d'octubre de 2006 (cf. Tau, n. 12).

Proemi

1. L'Església del Crist, des del dia de la Pentecosta, després de la vinguda de l'Esperit Sant, sempre s'aplega fidelment en la unitat per celebrar el misteri pasqual el dia que va ser anomenat «diumenge» en memòria de la resurrecció del Senyor. En la reunió dominical l'Església llegeix allò que en totes les Escriptures es refereix al Crist¹ i celebra l'eucaristia com a memorial de la mort i de la resurrecció del Senyor, fins que torni.

2. No sempre, tanmateix, és possible de tenir una plena celebració del diumenge. Hi ha hagut i hi ha molts fidels per als quals «per manca de ministre sagrat o per alguna altra causa greu, és impossible la participació en la celebració eucarística».²

3. En alguns països, després de la primera evangelització, els bisbes van confiar a catequistes la missió d'aplegar els fidels el diumenge i de dirigir llur pregària segons la forma d'exercicis piadosos, perquè els cris-

tians, augmentats en gran nombre, es trobaven dispersos en llocs tan distants que el sacerdot no hi podia acudir cada diumenge.

4. En altres llocs, a causa de les persecucions pel nom cristià, o bé per altres severes limitacions imposades a la llibertat religiosa, als fidels els és totalment prohibida la reunió dominical. I, així com en altre temps hi va haver cristians que van conservar l'aplec del diumenge fins al martiri,³ també hi ha ara fidels que procuren reunir-se per pregar, ja sigui en família, ja sigui en petits grups, encara que privats de la presència del ministre sagrat.

5. Per altra part, als nostres dies, en molts països cada parròquia ja no pot fruir de la celebració de l'eucaristia cada diumenge perquè han disminuït els sacerdots. A més, per raó de les circumstàncies socials i econòmiques, algunes parròquies han estat despo-
blades. I així, a molts preveres els ha

¹ Cf. Lc 24,27.

² CIC, c. 1248 § 2.

³ Cf. *Acta Martyrum Bytiniæ*, a D. RUIZ BUENO, *Actas de los mártires*, BAC 75 (Madrid 1951) 973.

estat confiat de celebrar moltes vegades la missa el diumenge en esglésies diverses i escampades. Però aquesta pràctica no sempre sembla oportuna ni per a les parròquies mancades de pastor propi ni per als sacerdots mateixos.

6. Per això en algunes Esglésies particulars que es troben en les condicions esmentades els bisbes han cregut necessari d'establir unes altres celebracions dominicals sense preveure, per tal que pugui tenir lloc de la millor manera l'assemblea setmanal dels cristians, i resti en peu la tradició cristiana del diumenge.

No rarament, però, sobretot en terres de missió, els fidels mateixos, conscients de la importància del diumenge, es reuneixen, amb l'ajut de catequistes i de religiosos, per escoltar la paraula de Déu, per pregar i a vegades també per rebre la sagrada comunió.

7. Havent sospesat tot això i tenint en compte els documents editats per la Santa Seu,⁴ la Congregació per al Culte Diví, acollint els desigs també de conferències episcopals, creu oportú de recordar elements doctrinals sobre el diumenge i establir les condicions perquè a les diòcesis aquestes celebracions siguin legítimes, i també de marcar algunes línies per a executar com cal aquelles celebracions.

⁴ SRC i Consilium, Instrucció *Inter œcumenici* (26 setembre 1964), 37: AAS 56 (1964) 884-885; CIC, c. 1248 § 2.

Pertocarà a les conferències episcopals, si cal, determinar més detalladament aquestes normes i adaptar-les al geni i a les diferents circumstàncies dels diversos pobles, i informar-ne la Seu Apostòlica.

Capítol 1

El diumenge i la seva observança

8. «L'Església, per una tradició apostòlica que es remunta al dia mateix de la resurrecció del Crist, celebra el misteri pasqual el dia vuitè, que amb raó és anomenat dia del Senyor o diumenge.»⁵

9. Els testimonis de l'aplec dels fidels el dia que, com a «dia del Senyor», ja és indicat al Nou Testament⁶ ja apareixen explícits en els documents primitius dels segles primer i segon,⁷ entre els quals destaca el testimoni de sant Justí: «El dia anomenat del sol s'apleguen en un mateix lloc tots els qui viuen a ciutat o a pagès...»⁸ Aquell dia que els cristians es reunien no coincidia, però, amb els dies festius del calendari

⁵ Conc. Vat. II, Constitució sobre la sagrada litúrgia *Sacrosanctum concilium*, 106. Cf. *ibidem*, Apèndix, Declaració del concili Vaticà II sobre la reforma del Calendari.

⁶ Cf. Ap 1,10; cf. També Jn 20,19.26; Ac 20,7-12, 1Co 16,2; He 10,24-25.

⁷ Cf. *Didakhè* 14, 1: de. F. X. FUNK, *Doctrina duodecim Apostolorum* (Tübingen 1887) 42.

⁸ St. JUSTÍ, *Apologia* I, 67: PG 6, 430.

grec i romà, i per això àdhuc per als conciutadans manifestava un signe del nom cristià.

10. Els pastors, des dels primers segles, mai no van deixar d'advertir els fidels sobre la necessitat d'aplegar-se el diumenge: «Membres del Crist com sou, no us aparteu de l'Església deixant de reunir-vos; no us menyspreu vosaltres mateixos ni allunyeu el Salvador dels seus membres, ni esquinceu ni escampeu el seu cos.»⁹ I el concili Vaticà II recentment ho ha recordat amb aquestes paraules: «Aquest dia els fidels s'han d'aplegar en la unitat per tal que, escoltant la paraula de Déu i participant en l'eucaristia, facin el memorial de la passió, de la resurrecció i de la glòria del Senyor Jesús i donin gràcies a Déu que els ha regenerat per a una esperança viva per mitjà de la resurrecció de Jesucrist d'entre els morts.»¹⁰

11. La importància de la celebració del diumenge per a la vida dels fidels és definida per sant Ignasi d'Antioquia: «No practicant més el dissabte (els cristians), sinó vivint d'acord amb el diumenge, en què també va néixer la nostra vida per mitjà d'ell (el Crist) i de la seva mort.»¹¹ I el sentit dels fidels, tant abans com ara, ha honorat tant el diumenge que

també en temps de persecucions i en països de cultures alienes o oposades a la fe cristiana mai no han volgut passar per alt el dia del Senyor.

12. Els elements requerits principalment per a la reunió dominical són aquests:

a) L'aplec dels cristians per a manifestar l'Església no espontàniament sinó convocada per Déu, és a dir, com a poble de Déu orgànicament estructurat, presidit pel sacerdot que actua en la persona del Crist cap.

b) La instrucció sobre el misteri pasqual a través de les Escriptures que hom llegeix i que el sacerdot o el diaca expliquen.

c) La celebració del sacrifici eucarístic feta pel sacerdot en la persona del Crist i oferta en nom de tot el poble cristià, en el qual és fet novament present el misteri pasqual.

13. La pastoral ha de procurar sobretot que hi hagi cada diumenge el sacrifici de la missa, a través del qual —i només per mitjà d'ell— es perpetua de debò la Pasqua del Senyor,¹² i l'Església es manifesta plenament. «El diumenge és el dia festiu primordial, que ha de ser proposat i inculcat a la pietat dels fidels [...]. Totes les altres celebracions, si no són realment

⁹ *Didascalía Apostolorum*, 2, 59, 1-3; de. F. X. FUNK 1, 170.

¹⁰ Conc. Vat. II, Constitució sobre la sagrada litúrgia *Sacrosanctum concilium*, 106.

¹¹ St. IGNASI D'ANTIOQUIA, *Ad Magnesios* 9, 1; de. X. F. FUNK, 1, 199.

¹² Cf. PAU VI, Al·locució a un grup de bisbes de França en visita *ad limina*, 26 març 1997: AAS 69 (1977) 465: «L'objectiu ha de ser la celebració del sacrifici de la missa, l'única realització veritable de la Pasqua del Senyor.»

molt importants, no li han de ser an-teposades, perquè és el fonament i el nucli de tot l'any litúrgic.»¹³

14. Cal inculcar aquests principis ja des del començament de la formació cristiana, per tal que els fidels acullin de grat el precepte de la santificació del dia festiu i comprenguin la raó per la qual s'uneixen cada diumenge per celebrar l'eucaristia convocats per l'Església¹⁴ i no purament per una devoció particular. Així els fidels viuran el diumenge com un signe de la transcendència de Déu sobre les obres de l'home, i no només com un dia de descans; així també per la força de l'aplec dominical percebran més íntimament i manifestaran davant dels altres que són membres de l'Església.

15. Convé que els fidels trobin en les assemblees dominicals, com també en la vida de la comunitat cristiana, tant una participació activa com una veritable fraternitat, i una oportunitat de renovar-se espiritualment sota el guiatge de l'Esperit. Així també són protegits dels paranys de les sectes que els prometen el remei contra el dolor de la solitud i la satisfacció total dels anhels religiosos.

16. Finalment, l'activitat pastoral ha de fomentar «iniciatives que procurin que el diumenge esdevingui

¹³ Conc. Vat. II, Constitució sobre la sagrada litúrgia *Sacrosanctum concilium*, 106.

¹⁴ Cf. SRC, Instrucció *Eucharisticum mysterium* (25 maig 1967), 25.

també dia d'alegria i de cessació del treball»,¹⁵ de tal manera que en la societat actual aparegui a tothom com un signe de llibertat i, doncs, com un dia instituit per al bé de la mateixa persona humana, la qual és indubtablement més important que els negocis i que els processos de producció.¹⁶

17. La paraula de Déu, l'eucaristia i el ministeri sacerdotal són dons que el Senyor presenta a la seva esposa l'Església. Cal rebre'ls com una gràcia de Déu, i àdhuc cal demanar-los. L'Església, que frueix d'aquests dons sobretot a la reunió dominical, hi dóna gràcies a Déu, tot esperant la perfecta fruïció del dia del Senyor «davant el tron de Déu i a la presència de l'Anyell».¹⁷

Capítol 2

Condicions per a les celebracions en absència de prevere

18. Quan en alguns llocs el diumenge no és possible de celebrar la missa, cal sospesar primer de tot si els fidels poden traslladar-se a l'església

¹⁵ *Ibidem*; Conc. Vat. II, Constitució sobre la sagrada litúrgia *Sacrosanctum concilium*, 106.

¹⁶ Cf. «El sens du dimanche dans une société pluraliste. Réflexions pastorales de la Conférence des évêques du Canada», a *La Documentation Catholique*, n. 1935 (1987) 273-276.

¹⁷ Ap 7,9.

d'algun indret més proper per participar en el misteri eucarístic. Aquesta solució encara és recomanable als nostres dies, i fins i tot cal mantenir-la, si és possible; però això requereix que els fidels, instruïts correctament sobre el sentit més complet de la reunió dominical, es conformin de bon grat a la nova situació.

19. El desitjable és que, encara que sense missa, les riqueses de la sagrada Escriptura i de la pregària de l'Església siguin ofertes als fidels aplegats de diverses maneres el diumenge; és a dir, que no es vegin privats ni de les lectures que durant l'any es llegeixen a la missa ni de les pregàries dels temps litúrgics.

20. Entre les formes que es troben en la tradició litúrgica, quan no pot haver-hi missa és molt recomanable la celebració de la paraula de Déu,¹⁸ que pot completar-se oportunament amb la comunió eucarística. D'aquesta manera els fidels poden nodrir-se comunitàriament de la Paraula i del cos del Crist. «Perquè escoltant la paraula de Déu, reconeixen que les meravelles anunciades per la Paraula atenyen el seu cim en el misteri pasqual, el memorial del qual se celebra sacramentalment en la missa i del qual participen per la comunió.»¹⁹ A més, en certes circumstàncies, pot haver-hi

un lligam escaient entre la celebració del dia del Senyor i les celebracions de certs sacraments, i sobretot de sacramentals, segons les necessitats de cada comunitat.

21. Cal que els fidels s'adonin bé del caràcter supletori d'aquestes celebracions, que no poden ser considerades com una solució òptima a les noves dificultats o una concessió feta a la facilitat.²⁰ Per tant, una reunió o assemblea d'aquest tipus mai no pot tenir lloc el diumenge en els indrets en què el mateix dia s'ha celebrat la missa o s'hi celebrarà, o bé ha estat celebrada el vespre del dia anterior, encara que sigui en una altra llengua; ni tampoc convé repetir l'assemblea.

22. S'ha d'evitar acuradament qualsevol confusió entre aquestes assemblees i la celebració eucarística. Aquestes reunions no han de treure, sinó més aviat augmentar-lo, el desig entre els fidels de participar en la celebració eucarística, i han de fer-los més disposats a participar-hi.

23. Els fidels han de comprendre que sense sacerdot no pot haver-hi sacrifici eucarístic i que la comunió eucarística que poden rebre en aquestes assemblees està íntimament en connexió amb el sacrifici de la missa.

¹⁸ Cf. Conc. Vat. II, Constitució sobre la sagrada litúrgia *Sacrosanctum concilium*, 35, 4.

¹⁹ *Rituale Romanum*, Ritu de la comunió i culte eucarístic fora de la missa, 26.

²⁰ Cf. PAU VI, Al·locució a un grup de bisbes de França en visita *ad limina*, 26 març 1977: AAS 69 (1977) 465: «Avanceu amb discerniment, però sense multiplicar aquest tipus de reunions, com si fossin la millor solució i l'última oportunitat.»

D'aquí que pot mostrar-se als fidels la necessitat de pregar «per tal que es multipliquin els administradors dels misteris de Déu i perseverin contínuament en el seu amor».²¹

24. Pertoca al bisbe diocesà, després de consultar el consell del presbiteri, decidir si a la seva diòcesi hi ha d'haver regularment reunions dominicals sense celebració de l'eucaristia i dictar normes corresponents no sols generals sinó també particulars, tenint en compte els llocs i les persones. Aquestes reunions, doncs, no s'han d'instituir sense la convocatòria del bisbe i el ministeri pastoral del rector.

25. «Cap comunitat cristiana no s'edifica sense tenir com a arrel i com a nord la celebració de la santíssima eucaristia.»²² Per tant, abans que el bisbe decideixi que es facin assemblees dominicals sense celebració eucarística, a més de la consideració de l'estat de les parròquies (cf. n. 5), cal examinar tant la possibilitat de recórrer a preveres, àdhuc religiosos que no tenen directament cura d'ànimes, com la freqüència de les misses en les diverses parròquies i esglésies.²³ Que hom observi la primacia de la

celebració eucarística per damunt de les altres activitats pastorals, sobretot el diumenge.

26. El bisbe, ell mateix o a través d'una altra persona, instruirà amb una oportuna catequesi la comunitat diocesana sobre les causes que justifiquen aquesta provisió, tot mostrant-ne la gravetat i exhortant a la solidaritat i a la cooperació.

Designarà un delegat o una comissió peculiar que vetlli per tal que les celebracions es facin com cal, i n'escollirà els promotors i també vetllarà perquè siguin instruïts convenientment. Però sempre procurarà que diverses vegades l'any els fidels puguin participar en la celebració eucarística.

27. Pertoca als rectors informar el bisbe sobre l'oportunitat de fer aquestes celebracions en la seva demarcació, preparar-hi els fidels, visitar-los entre setmana, celebrar-los oportunament els sagraments, especialment la penitència. Així aquesta comunitat podrà fer la vivència que el diumenge s'aplega no «sense prevere» sinó només «en absència d'ell», o millor, «tot esperant-lo».

28. Quan no pot haver-hi missa, el rector procurarà que la sagrada comunió pugui ser distribuïda. Vetllarà també per tal que hi hagi celebració de l'eucaristia al temps convenient a cada comunitat. Les hòsties consagrades han de ser renovades sovint i guardades en lloc segur.

²¹ Missal romà, Per les vocacions als ordes sagrats, Oració sobre les ofrenes.

²² Conc. Vat. II, Decret sobre el ministeri i la vida dels preveres, *Presbyterorum ordinis* (7 desembre 1965), 26.

²³ SRC, Instrucció *Eucharisticum mysterium* (25 maig 1967), 26: AAS 59 (1967) 555.

29. Els diaques, com a primers col·laboradors dels sacerdots, han de ser cridats a dirigir aquestes assemblees dominicals. Ja que, havent estat ordenats per a alimentar el poble de Déu i fer-lo créixer més i més, pertoca al diaca dirigir la pregària, proclamar l'evangeli, fer l'homilia i distribuir l'eucaristia.²⁴

30. En absència tant del prevere com del diaca, el rector designarà els laics als quals serà confiada la cura de les celebracions, o sigui, la direcció de la pregària, el ministeri de la Paraula i la distribució de la santa comunió.

Triarà preferentment acòlits i lectors instituïts per al servei de l'altar i de la paraula de Déu. Si tampoc no n'hi ha, poden ser designats altres laics, homes i dones, que puguin exercir aquesta missió en virtut del baptisme i de la confirmació.²⁵ Han de ser escollits ateses llurs qualitats de vida, que estiguin d'acord amb l'evangeli, i que puguin ser ben rebuts pels fidels. La designació habitualment serà temporal, i cal manifestar-la públicament a la comunitat; per ells convé fer una pregària a Déu en alguna celebració.²⁶

El rector ha de procurar la formació adequada i continuada d'aquests laics, i ha de preparar amb ells unes celebracions dignes (cf. Capítol III).

²⁴ Cf. PAU VI, *Motu proprio Ad pasceudum* (15 agost 1972), 1: AAS 64 (1972) 534.

²⁵ CIC, c. 230 § 3.

²⁶ *Rituale romanum, De benedictionibus*, cap. II, I. B.

31. Els laics designats consideraran la missió confiada no com un honor sinó com un deure, i primordialment un servei envers els germans, sota l'autoritat del rector. Car llur missió no és pròpia sinó supletiva, ja que l'exerceixen «allà on ho aconselli la necessitat de l'Església i no hi hagi ministres».²⁷

«Que facin únicament tot allò que els pertoca per l'«ofici confiat».²⁸ Que exerceixin la seva missió amb una sincera i absoluta pietat i amb ordre, tal com s'escau a llur ofici i el poble de Déu amb dret els ho exigeix.»²⁹

32. Si un diumenge no pot haver-hi celebració de la paraula de Déu amb distribució de la sagrada comunió, és molt recomanable que els fidels «dediquin un temps a l'oració personalment o en família, o, si és possible, en grups de famílies».³⁰ En aquests casos, també poden ajudar-hi les transmissions radiotelevisives de les accions sagrades.

33. Cal tenir present sobretot la possibilitat de celebrar alguna part de la litúrgia de les hores, com ara les laudes matinals o les vespres, en la qual també poden ser inserides les lectures del diumenge que s'escau. Perquè quan «els fidels són convocats per a la litúrgia de les hores i

²⁷ CIC, c. 230 § 3.

²⁸ Conc. Vat. II. Const. sobre la sagrada litúrgia *Sacrosanctum concilium*, 28.

²⁹ Cf. *ibidem*, 29.

³⁰ CIC, c. 1248 § 2.

s'apleguen en la unitat, unint les cors i les veus, manifesten l'Església que celebra el misteri del Crist».³¹ Al final d'una celebració així es pot distribuir la comunió eucarística (cf. n. 46).

34. «Als fidels particulars o a les comunitats que a causa de persecucions o per falta de sacerdots són privats de la celebració de la sagrada eucaristia per un temps breu, o també llargament, no els falta de cap manera la gràcia del Redemptor. Si animats pel desig del sagrament i units en la pregària amb tota l'Església invoquen el Senyor i eleven a ell els seus cors, en virtut de l'Esperit Sant viuen en comunió amb l'Església, cos viu del Crist, i amb el Senyor mateix... i per consegüent reben els fruits del sagrament.»³²

Capítol 3

La celebració mateixa

35. El ritual que se seguirà en l'assemblea dominical sense missa consta de dues parts: la celebració de la paraula de Déu i la distribució de la comunió. En la celebració, no s'hi ha d'inserir allò que és propi de la missa, especialment la presentació dels dons i la pregària eucarística. L'ordre de la

celebració ha de ser disposada de tal manera que afavoreixi la pregària i no doni la imatge d'una simple reunió, sinó d'una assemblea litúrgica.

36. Els textos de les oracions i de les lectures per a cada diumenge ordinàriament seran presos del missal i del leccionari. Així els fidels, seguint el curs de l'any litúrgic, pregaran i escoltaran la paraula de Déu en comunió amb les altres comunitats de l'Església.

37. El rector, preparant conjuntament amb els laics designats la celebració, pot fer acomodacions d'acord amb el nombre de participants i la competència dels animadors, i respectant els mitjans que serveixen per al cant i l'execució de la música.

38. Quan presideix la celebració un diaca, es comporta exercint el seu ministeri propi en les salutacions, les oracions, la lectura de l'evangeli i l'homilia, la distribució de la comunió i el comiat amb benedicció. Vesteix els ornaments propis del seu ministeri, és a dir, l'alba amb l'estola, i si vol la dalmàtica, i usa la seua presidencial.

39. El laic que dirigeix l'assemblea es comporta com un de tants, tal com s'esdevé en la litúrgia de les hores quan no presideix un ministre ordenat, i en les benediccions, quan el ministre és un laic («Que el Senyor ens beneixi...», «Beneïm el Senyor»...), no ha d'emprar paraules que pertoquen al prevere o al diaca, i ha d'ometre els

³¹ Ordenament general de la litúrgia de les hores, 22.

³² Congregació per a la Doctrina de la Fe, Carta... sobre algunes qüestions referents al ministre de l'eucaristia (6 agost 1983): AAS 75 (1983) 1007.

ritus que evoquen més directament la missa, per ex. les salutacions, i especialment «El Senyor sigui amb vosaltres», i el comiat, que presentaria el laic dirigent com un ministre sagrat.³³

40. Que porti un vestit que no desdiguí d'aquest servei, o bé que en porti un eventualment establert pel bisbe.³⁴ No ha d'usar la seu presidencial, sinó més aviat cal preparar-li una altra seu fora del presbiteri.³⁵ L'altar, que és la taula del sacrifici i del convit pasqual, només ha de ser emprat per a posar-hi el pa consagrat abans de la distribució de l'eucaristia.

En preparar la celebració cal tenir cura d'una convenient distribució dels oficis, per ex. per a les lectures, per als cants, etc., i també de la disposició i l'ornamentació dels llocs.

41. L'esquema de la celebració consta dels elements següents:

a) Ritus inicials, el fi dels quals és que els fidels aplegats en la unitat constitueixin una comunitat i es disposin com cal per a la celebració;

b) Litúrgia de la paraula, en la qual Déu mateix parla al seu poble, per tal de manifestar-li el misteri de la redempció i de la salvació; el poble

³³ Cf. Ordenament general de la litúrgia de les hores, 258; cf. *Rituale romanum, De benedictionibus*, n. 48, 119, 130, 181...

³⁴ *Rituale romanum*, Ritu de la comunió i culte eucarístic fora de la missa, 20.

³⁵ Cf. Ordenament general de la litúrgia de les hores, 258.

hi respon a través de la professió de fe i de la pregària universal;

c) Acció de gràcies, amb la qual Déu és beneït per la seva immensa glòria (cf. n. 45);

d) Ritus de comunió, a través dels quals s'expressa i esdevé realitat la comunió amb el Crist i amb els germans, especialment amb els qui aquell mateix dia participen del sacrifici eucarístic;

e) Ritus de conclusió, mitjançant els quals s'indica el lligam que hi ha entre la litúrgia i la vida cristiana.

La conferència episcopal, o el bisbe mateix, d'acord amb les circumstàncies de llocs i de persones, pot determinar més detalladament la celebració, amb els mitjans preparats per la comissió nacional o diocesana de litúrgia. L'esquema de la celebració, però, no ha de ser alterat sense necessitat.

42. En la monició inicial, o en un altre moment de la celebració, el qui la dirigeix farà oportunament esment de la comunitat amb la qual aquell diumenge el rector celebra l'eucaristia, i exhortarà els fidels a unir-s'hi espiritualment.

43. Per tal que els participants puguin retenir la paraula de Déu, que hi hagi una explicació de les lectures o bé un silenci sagrat per tal de meditar les paraules oïdes. Ja que l'homília queda reservada al sacerdot i al diaca,³⁶ és desitjable que el rector

³⁶ Cf. CIC, c. 766-767.

doni al moderador de l'assemblea una homilia que hagi preparat prèviament per tal que la llegeixi. Que hom ob-servi tanmateix allò que sobre aquest punt hagi establert la conferència episcopal.

44. Que es faci ordinàriament la pregària universal d'acord amb la sè-rie d'intencions.³⁷ No s'han d'ometre les intencions eventualment propo-sades pel bisbe per a tota la diòcesi. A més, sovint hom proposarà una intenció per les vocacions a l'orde sagrat, pel bisbe i pel rector.

45. L'acció de gràcies es farà d'una de les dues maneres següents:

1a. Després de la pregària univer-sal o després de la distribució de la co-munió, el moderador invita tothom a l'acció de gràcies, per la qual els fidels confessen la glòria de Déu i la seva misericòrdia. Això es pot fer a través d'un salm (per ex., els salms 99, 112, 117, 135, 147, 150) o d'un himne o bé d'un càntic (per ex. el glòria a Déu a dalt del cel, el magnificat...), o també per mitjà d'una pregària litànica que el moderador diu dret amb els fidels de cara a l'altar;

2a. Abans del parenostre, el mo-derador s'atansa al sagrari i, feta una inclinació, col·loca el copó amb la santíssima eucaristia sobre l'altar; després, agenollat davant l'altar, conjuntament amb els fidels, diu un himne, un salm o una pregària litànica

que, en aquest cas, s'adreça al Crist present en la santa eucaristia.

Aquesta acció de gràcies, però, no ha de tenir gens la forma de pregària eucarística. No s'han d'emprar els prefacis ni les pregàries eucarístiques del Missal romà i cal evitar qualsevol perill de confusió.

46. Per a fer el ritu de la comunió hom observarà les prescripcions del Ritual romà sobre la sagrada comunió fora de la missa.³⁸ Sovint cal recordar als fidels que, àdhuc rebent la comu-nió fora de la celebració de la missa, estan units al sacrifici eucarístic.

47. Si és possible, per a la comunió es farà servir pa consagrat el mateix diumenge en la missa celebrada en un altre lloc i traslladat per un diaca o un laic en algun recipient (pixis o copó) i col·locat al sagrari abans de la celebració. També es pot fer servir pa consagrat en l'última missa celebrada allí. Abans del parenostre, el ministre s'atansa al sagrari, al lloc de la reserva eucarística, agafa el copó amb el cos del Senyor, el posa damunt la mesa de l'altar i introdueix el parenostre, llevat que en aquest moment es faci l'acció de gràcies esmentada en el n. 45, 2a.

48. El parenostre sempre és recitat o cantat per tothom, fins i tot quan no es distribueix la sagrada comunió. Es pot fer el ritu de la pau. Després de la

³⁷ Cf. Missal romà, Ordenament general, 45-47.

³⁸ *Rituale romanum*, Ritu de la comunió i culte eucarístic fora de la missa, cap. I.

distribució de la comunió «es pot fer, segons l'oportunitat, un silenci durant una estona o bé dir un salm o un cant de lloança».³⁹ També es pot fer l'acció de gràcies de què parla el n. 45, 1a.

49. Abans que l'assemblea s'acabi, es fan els anuncis o notícies referents a la vida parroquial o diocesana.

50. «Mai no es podrà valorar prou la importància capital de la reunió dominical com a font de la vida cristiana

personal i comunitària i com a testimoniatge proposat per Déu: aplegar tothom en el Fill Jesucrist.

»Tots els cristians han de tenir la convicció que no poden viure la fe ni participar de la missió de l'Església universal de la manera que els és pròpia si no es nodreixen del pa eucarístic. Igualment han d'estar convençuts que la reunió dominical és per al món un signe del misteri de comunió que és l'eucaristia.»⁴⁰

Publicat el 2 de juny de 1988, solemnitat del Cos i la Sang de Crist

³⁹ Cf. *ibidem*, 37.

⁴⁰ JOAN PAU II, Al·locució a un grup de bisbes de França en visita *ad limina*, 27 març 1987.

Col·lecció Tau - Documents

Títols publicats:

1. **Cridats i invitats a participar en el treball d'evangelització**
Mons. Lluís Martínez Sistach
2. **El sagrament del perdó, un sagrament que cal descobrir**
Delegacions diocesanes de Catequesi, Litúrgia i Pastoral Familiar
i Institut Superior de Ciències Religioses Sant Fructuós
3. **Caridad pastoral, pastoral de la caridad**
Pedro Jaramillo Rivas
4. **Reorganització diocesana davant la disminució de preveres**
Mons. Lluís Martínez Sistach
5. — **Cristo, «nuestra esperanza»,
revela el sentido de la vida y de la historia**
— **L'Església catòlica enfront de les culpes del passat**
Bruno Forte
6. **Agrupació de parròquies**
7. **Enviats per a donar fruit**
Mons. Lluís Martínez Sistach
8. **Orientacions sobre l'admissió i l'acompanyament
en el Catecumenat Diocesà d'Adults**
9. **Memoràndum per al rector de parròquia**
10. **Estatut de l'arxiprestat**
11. **Persones, creients i pastors**
Mn. Miquel Barbarà Anglès
12. — **Les celebracions dominicals en pobles petits**
— **Les ofrenes i taxes amb motiu de la recepció de serveis eclesials**
— **Missa *pro populo*, misses de binació i almoines (estipendis)**
13. — **Estatut dels fidels laics amb missió pastoral en una parròquia**
— **Espiritualitat del fidel laic amb missió pastoral en una parròquia**
— **Les celebracions dominicals en absència de prevere**

Arquebisbat de Tarragona

Col·lecció Tau - Documents